



Tolletaten digitaliserer informasjonsflyt ved all vareførsel inn og ut av Norge

Tolletaten skal sikre etterlevelsen av lover og regler for grensekryssende vareførsel, og samtidig skal denne vareførselen skje så effektivt som mulig. Vi ser en kontinuerlig og kraftig vekst i varestrømmene, samt økte forventninger til tilgjengelighet, service og digitalisering. Samtidig er det behov for harmonisering av norsk regelverk med EU sin nye tollkodeks. For å sikre effektivitet og et godt grunnlag for kontroll er det Tolletaten sin målsetting å innføre en heldigitalisert informasjonsflyt tilknyttet den grensekryssende vareførselen, som er enkel, rask og effektiv for næringslivet.

Digitoll er et konsept som understøtter digital informasjonsinnsending og oppfyllelse av pliktene (forhåndsvarsling, deklarerer, melde- og opplysning og fremlegging) for aktørene i næringslivet. Tolletaten benytter informasjonen til effektiv tollbehandling, fristilling av varer og målrettet vurdering av tiltak for å sikre at de mange regelverkene for inn- og utførsel av varer følges. Konseptet gir en mer automatisert og effektiv grensepassering, samtidig som kontrollen med vareførselen blir bedre.

Verdikjedene i transportsektoren er tett knyttet sammen, og det er viktig at alle som samarbeider med norske importører, eksportører, transportører eller speditører bidrar til å fremskaffe opplysninger raskt og digitalt, slik at de igjen skal kunne oppfylle sine plikter ved innførsel og utførsel av varer.

Vi ber alle aktører som ikke allerede har startet, om å starte arbeidet med å gjennomføre nødvendige endringer i egen virksomhet for å klargjøre for endringene som kommer. Det gjelder endringer i både arbeidsprosesser og datasystemer.

Nytt regelverk

Fra 1. januar 2023 fikk Norge et nytt regelverk for toll og vareførsel.

En viktig endring er at *alle varer skal underlegges en tollprosedyre og som hovedregel skal deklarerer senest ved grensepassering*. Det betyr at informasjon om varer må sendes Tolletaten digitalt før eller senest ved ankomst til grensen. Hvilke data som skal leveres ved grensepassering vil variere etter hvilken tollprosedyre som benyttes.

Fra 1. februar 2026 vil det bli innført hovedregel om at melde- og opplysningsinformasjon om varer som innføres til landet, skal leveres digitalt. Frem til 1. september 2026 vil det være mulighet for at henvisning til varene ved grensepassering enten kan gjøres ved å oppgi identifikasjon til innførselsdeklarasjonene, eller til tollagerholders godsregistreringsnumre.

Fra 1. september 2026 blir det krav om å levere deklarasjon før grensepassering, og dagens ordning hvor varer kan kjøres direkte til varemottaker og deklarerer innen 10 dager (direktekjøringsordningen), avvikles fra den datoen.

Deklarasjonsplikt

Deklarasjonsplikten er plikten til å gi melding om at en vare skal underlegges en tollprosedyre. Alle varer skal underlegges en tollprosedyre senest ved grensepassering. Det betyr at informasjon må sendes Tolletaten tidligere enn i dag, noe som innebærer at informasjon i fremtiden må følge varen.

De viktigste endringene knyttet til tollprosedurene er:

- Varer som innføres for fri omsetning, bruk eller forbruk, skal underlegges prosedyren overgang til fri disponering. Prosedyren utløser en umiddelbar plikt til å beregne tollavgift. Når vilkårene for prosedyren er oppfylt, og de nødvendige tillatelser for å innføre varen foreligger, frigjøres varen for fri disponering.
- Det innføres krav til at varer som skal legges fysisk på tollager skal underlegges tollprosedyren tollager.
- Transittering blir en egen tollprosedyre.

Dagens direktekjøringsordning avvikles fra 1. september 2026. Under dagens tollagerregime gir denne ordningen mulighet til å deklare varer inntil ti dager etter at varene er kommet inn i landet. Når det innføres deklarasjonsplikt for prosedyren tollager må det leveres deklarasjon før eller senest ved grensepassering. Det vil si at den som skal levere deklarasjonen må ha alle nødvendige opplysninger om varene før ankomst til grensen. For å oppnå dette må importøren i Norge, eksportøren i utlandet, transportører og speditører etablere arbeidsprosesser som sikrer informasjonsavgivelse tidnok til at informasjonen kan legges frem senest ved grensepassering.

Det er etablert overgangsordninger:

- Fra 1. januar 2023 til 1. september 2026 er det fortsatt mulig å direktekjøre varer til varemottaker og levere deklarasjon inntil 10 dager etter grensepassering. En viktig endring vil imidlertid være at varer fra land utenfor EU og Sveits underlagt veterinære eller plantesanitære restriksjoner, alltid skal deklarerer senest ved grensepassering.

Melde- og opplysningsplikt

Melde- og opplysningsplikten er plikten til å melde fra om ankomst til tollområdet og gi opplysninger om selve transportmiddelet, tid og sted for innpassering og varer som bringes med som last. Det innføres etter planen en hovedregel om krav til innlevering av slik informasjon digitalt fra 1. februar 2026.

Tolletaten tilbyr allerede systemstøtte for innrapportering av informasjon for oppfylging av melde- og opplysningsplikten digitalt for de ulike transportmåtene. Tolletaten oppfordrer aktører i transportbransjen til å ta løsningene i bruk så snart de kan. Dette vil gjøre det mulig å gjøre tilpasninger i egne datasystemer og arbeidsprosesser i god tid før det innføres krav til digital levering 1. februar 2026.

Digitalisering av plikten innebærer at det skal leveres strukturert digital informasjon til Tolletatens datasystem før eller senest ved grensepassering.

Oversikt over dataelementer for de ulike meldingene finnes i API-dokumentasjonen her: <https://toll.github.io/>

Opplysningene som skal gis vil i mange tilfeller komme fra flere kilder i transportkjeden. Det er derfor nødvendig at alle aktører som er involvert i transportkjeden etablerer rutiner som sikrer at alle nødvendige opplysninger kan sendes inn før eller senest når transportmiddelet ankommer grensen.

Inntil virksomheten kan oppfylle deklarasjonsplikten digitalt ved alle tollprosedyrer for alle varer og det er innført en digital melde- og opplysningsplikt senest ved grensepassering, vil fører måtte levere dokumentasjon på last ved ankomst til grensen.

For mer informasjon om Digitoll kontakt Tolletaten på digitoll@toll.no.

Du kan lese mer inn Digitoll innføringen her: www.toll.no/digitoll. Her finner du også ofte stilte spørsmål og svar (FAQ).

Med hilsen

Øystein Børmer

Tolldirektør
Tolletaten

Dokumentet er elektronisk godkjent